

Qorti ta' l-Appell
(Kompetenza Inferjuri)

Imhalled Anthony Ellul

Appell Civili numru:- 316/2012

Gauci Automobiles Co. Ltd. [C 18358] (appellanti)

vs

**L-Awtorita' ghat-Transport Malta u Ministeru tal-Finanzi, Ekonomija u Investiment
(MFEI) (appellati)**

28 ta' Frar 2017

Il-Qorti:

Rat ir-rikors tas-socjeta` Gauci Automobiles Co. Ltd. tal-31 ta' Ottubru 2012 quddiem it-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva permezz ta' liema ppremettiet ili kienet akkwistat vettura bin-numru tar-registrazzjoni NIX 706 li giet registrata fil-12 ta' Ottubru 2012. L-ilment taghha kien li hija ma setghetx tifhem kif l-Awtorita' qeghda tahdem il-valur tar-registrazzjoni ta' vetturi li huma klassifikati bhala uzati u mhux godda. Dan ghaliex fil-fehma taghha l-valur ta' registrazzjoni kif gie mahdum f' Ottubru 2012 ma jirreflettiex il-valur kif suppost gie mahdum skond l-Artikolu 9 (2) tal-Kap. 368 tal Ligijiet ta Malta u b'hekk it-taxxa mhallsa kienet izjed milli suppost skond il-ligi. Hija talbet ghalhekk lit-Tribunal sabiex jiddikjara illi hija hallset taxxa zejda lil Gvern fuq dina l-vettura u sabiex jordna lill- intimati jew min minnhom jirriffondulha l-flus mhallsa zejda.

Rat r-risposti separati ta' l-Awtorita' ghat-Transport f'Malta¹ u tal-Ministeru tal-Finanzi Ekonomija u Investiment², prezentati fid-29 ta' Novembru 2012, fejn gie eccepit preliminarjament illi t-Tribunal m'huwiex kompetenti *rationae materiae* biex jisma' u jiddeciedi l-kaz ghax mir-rikors promotur jirrizulta li l-bazi tal-kontestazzjoni hija l-metodologija ta' kif jigi mahdum il-valur ta' registrazzjoni ta' vettura. Sussidjarjament u minghajr pregudizzju, l-Awtorita' rribattiet li t-talbiet tas-socjeta` rikorrenti ghandhom jigu michuda peress illi l-valur ta' registrazzjoni u t-taxxa ta' registrazzjoni fuq il-vettura NIX 706 huma legali, gusti u ghandhom jigu konfermati.

¹ Fol 11.

² Fol 13.

Rat **is-sentenza preliminari tat-Tribunal tal-10 ta' Marzu 2014**³ li cahdet l-eccezzjoni preliminari tal-intimati;

Rat **is-sentenza finali tal-istess Tribunal tas-6 ta' Ottubru 2015** li ddecidiet hekk:

"Ghaldaqstant, it-Tribunal, ghar-ragunijiet hawn fuq moghtija, qieghed jaqta' u jiddeciedi billi jilqa' t-tieni u t-tielet eccezzjoni tal-Awtorita' intimata u tal-Ministeru intimat u jichad l-appell tas-socjeta' rikorrenti.

Bl-ispejjez a karigu tas-socjeta' rikorrenti."

Is-socjeta' rikorrenti appellat mid-decizjoni tat-Tribunal quddiem din il-Qorti u l-intimati appellati wiegbu konguntivament⁴. Waqt is-seduta tal-14 t'Ottubru 2016⁵ dehru r-rapprezentanti tal-partijiet assistiti mid-difensuri taghhom u saret trattazzjoni.

Il-Qorti rat l-atti.

L-aggravju

Sintetikament l-ilmenti huma li:

- i. It-Tribunal naqas li jaghmel approfondiment tal-artikolu 9 tal-Kap 368 u l-ewwel Skeda tal-Att li jirregolaw il-metodu ta' registrazzjoni ta' vetturi uzati, liema dispozizzjinijiet essenzjalment jesigu li l-valur ta' registrazzjoni ta' tali vetturi jinhadem fuq il-valur tal-vettura u d-deprezzament tal-istess vettura minn gdida;
 - ii. Vettura uzata ma jista' qatt ikollha valur ta' registrazzjoni oghla minn vettura gdida;
 - iii. Il-kuncett li kellu jigi akkolt jew rifjutat fil-prim istanza kien wiehed ta' accertament jekk is-sistema elettronika introdotta mill-Awtorita' tat-Trasport kinitx jew le tahdem il-valur ta' registrazzjoni u t-taxxa ta' registrazzjoni ai termini tal-ligi;
 - iv. Is-socjeta' appellanti ippruvat li s-sistema ma kinitx qed tahdem kif suppost tant li mhux biss kienet ripetutament qed tintalab thallas taxxa ta' registrazzjoni oghla minn dak kwotat izda addirittura taxxa ferm oghla minn dik ta' vettura gdida, u dan kontra l-istess ligi;
 - v. Nonostante dan it-Tribunal, kuntrarjament ghal dak li ghamel fil-proceduri fl-ismijiet premissi Rik Nru 266/12, ma laqax il-kuncett ta' deprezzament tal-vettura in kwistjoni u li s-sistema elettronika kienet zbaljata fiz-zmien li saru l-kalkoli elettronici.
- Mill-atti jirrizulta li:

- i. Fit-12 t'Ottubru 2012 is-socjeta' appellanti rregistra vettura uzata tal-ghamla **BMW 118D Sport Hatchback bin-numru ta' registrazzjoni NIX 706**⁶;

³ Fol 33 et seq.

⁴ Fol 18 et seq.

⁵ Fol 25.

- ii. Ix-xhud Mark Gauci, in rappreżentanza tas-socjeta' appellanti xehed li s-socjeta' rrikorriet quddiem it-Tribunal ghal rimedju ghax "*ir-registration tax illi qeghda tithallas fuq karożza uzata f'certu cirkustanzi qed tkun daqs karożza gdida jew iżjed*"⁷;
- iii. Fil-kaz odjern Gauci jghid li wasal ghal konklużjoni li taxxa ta' registrazzjoni mhallsa fuq il-vettura in kwistjoni kienet aktar gholja minn wahda gdida u ghalhekk zbaljata ghax huwa ghamel paragun ma' karożza gdida identika bhalha⁸;
- iv. Minkejja li x-xhud prometta li kien ser jesebixxi d-dokumentazzjoni li fuqha kien ghamel tali paraguni, huwa baqa' ma pproduca ebda prova ta' dan⁹
- v. Ix-xhud insista li fis-sistema taghha l-Awtorita' jkollha *record* tat-taxxa ta' registrazzjoni li tithallas fuq vettura gdida u fuq vettura identika uzata¹⁰;
- vi. Kien hemm okkazjonijiet fejn wara laqghat li saru bejn rappreżentanti tal-intimati u s-socjeta' appellanti giet imnaqqsa t-taxxa ta' registrazzjoni dovuta minhabba kalkolu skorrett tal-valur ta' registrazzjoni da parti tal-Awtoritajiet¹¹;
- vii. Giet esibita mis-socjeta' appellanti dokumentazzjoni li turi li fl-2009, fir-rigward ta' vettura BMW 1 Series 120d li s-socjeta' appellanti kienet xtrat ghall-prezz ta' Eur12,000 il-valur ta' registrazzjoni li fuqu thallset it-taxxa kien kalkulat ghal Eur15,227 u wara lment li tressaq mill-istess socjeta' il-valur ta' registrazzjoni tal-vettura rega' gie kalkulat mill-Awtorita' appellata u nghatalha rifuzjoni ta' Eur798.53 taxxa ta' registrazzjoni¹²;
- viii. Giet esibita dokumentazzjoni ohra, ukoll tal-2009, fejn wara lment simili mis-socjeta' appellanti fir-rigward ta' vettura Jaguar Xf JAG-270 l-Awtorita' rrifondiet lill-istess socjeta' is-somma ta' Eur4,237.42 bhala d-differenza ta' taxxa ta' registrazzjonni mhallsa ndebitament¹³;
- ix. Is-socjeta' appellanti ma ressqet ebda prova ohra ghajr dokument tal-Awtorita' ntimata tal-11 t'Ottubru 2012 li juri l-valur ta' registrazzjoni fuq vettura tal-istess mudell bhala Eur18,099 u t-taxxa ta' registrazzjoni fis-somma ta' Eur5,395¹⁴ kif ukoll ricevuta datata 12 t'Ottubru 2012 li turi l-pagament tas-somma ta' Eur5,394.81 imhallsa bhala taxxa ta' registrazzjoni mis-socjeta' appellanti fuq il-vettura mertu tal-proceduri odjerni¹⁵;
- x. L-intimati ma ressqu ebda provi u lanqas gew imharrka biex jixhdu mis-socjeta' appellanti.

⁶ Fol 3.

⁷ Fol 31A.

⁸ Fol 31D.

⁹ Fol 46.

¹⁰ Fol 31E.

¹¹ Fol 45.

¹² Fol 51A-51D.

¹³ Fol 51E-51H.

¹⁴ Fol 4 – Dok B.

¹⁵ Fol 5 – Dok C.

Qabel kull konsiderazzjoni ohra l-Qorti tqis opportun li jigu elenkati s-segwenti principji stabbiliti fil-gurisprudenza. Inghad fil-kaz **Chef Choice Limited vs Raymond Galea et deciz fis-26 ta' Settembru 2013**¹⁶ -

*".....il-parti attrici għandha l-obbligu li tipprova kif imiss il-premessi għat-talbiet tagħha b`mod li, jekk tonqos li tagħmel dan, iwassal għall- ħelsien tal-parti mħarrka (ara - App. Inf. - JSP - 12.1.2001 - **Hans J. Link et vs Raymond Mercieca**). Il-fatt li l-parti mħarrka tkun ressqet verżjoni li ma taqbilx ma` dik imressqa mill-parti attrici ma jfissirx li l-parti attrici tkun naqset minn dan l-obbligu, għaliex jekk kemm-il darba l-provi ċirkostanzjali, materjali jew fattwali jagħtu piż lil dik il-verżjoni tal-parti attrici, l-Qorti tista` tagħżel li toqgħod fuqha u twarrab il-verżjoni tal-parti mħarrka. **Min-naħa l-oħra, il-fatt li l-parti mħarrka ma tressaqx provi tajba jew ma tressaq provi xejn kontra l-pretensjonijiet tal-parti attrici, ma jeħlisx lil din milli tipprova kif imiss l-allegazzjonijiet u l-pretensjonijiet tagħha**¹⁷ (ara - App. Inf. PS - 7.5.2010 - **Emanuel Ellul et vs Anthony Busuttil**).*

Illi huwa għalhekk li l-ligi torbot lill-parti f`kawża li tipprova dak li tallega (ara l-Art. 562 tal-Kap 12) u li tagħmel dan billi tressaq l-aħjar prova (Art. 559 tal-Kap 12)."

Il-kawzali li fuqhom huma msejsa t-talbiet tas-socjeta' appellanti f'dawn il-proceduri huma li hija ma tistax tifhem kif il-valur ta' registrazzjoni ta' vettura uzata qeghda tinhadem mill-Awtorita' appellata u li **fil-fehma tagħha, il-valur ta' registrazzjoni kif mahdum fuq il-vettura mertu ta' din il-kawza f'Ottubru 2012 "ma tirriflettix il-valur kif suppost gie mahdum skont l-Artikolu 9 (2) tal-Kap 368 tal-Ligijiet ta' Malta."** Per konsegwenza, skont is-socjeta' appellant hija hallset taxxa ta' registrazzjoni zejda fuq din il-vettura.

L-artikolu 9 (2) tal-Att dwar ir-Registrazzjoni u l-Licenzjar ta' Vetturi bil-Mutur (Kap 368 tal-Ligijiet ta' Malta) jipprovdi hekk -

(2) Il-valur ta' registrazzjoni ta' vettura bil-mutur uzata fil-kategorija M1, motor cycle, quad bike, kwadricikletta jew vettura classic, vintage jew veteran importata jew miġjuba f'Malta għandu jittqies li jkun il-medja tal-valur tas-suq ta' vetturi bil-mutur identiċi, ekwivalenti jew simili fis-suq Malti, u dak il-valur għandu jiġi kalkolat billi jiġi deprezzat il-valur tal-fattura tal-manifattur kif ukoll, meta jkun japplika, l-assigurazzjoni u l-ġarr ta' dik il-vettura importata jew miġjuba f'Malta bħala ġdida jew manifatturata f'Malta hekk kif ikun il-valur fis-suq Malti preżenti:

Iżda l-valur fis-suq Malti preżenti għandu jiġi determinat fil-waqt li tiġi imposta t-taxxa fuq il-vettura bil-mutur."

¹⁶ Cit Nru 2590/1999.

¹⁷ Tipa grassa b'enfasi tal-Qorti.

Vetturi tal-kategorija M1 bhal dik mertu ta' dawn il-proceduri huma regolati mit-Tieni Skeda tal-Att.

Huwa car ghalhekk li l-prova bazilari li kellha tirrizulta mill-atti hija l-kalkolu ta' **kif** gie mahdum mill-Awtorita' appellata l-valur ta' registrazzjoni fuq il-vettura in kwistjoni sabiex minn hemm jigi evalwat jekk effettivament tali kalkolu segwiex il-principji stabbiliti bl-artikolu 9(2) tal-Att. Prova izda li, kif qal it-Tribunal, ma saritx. Il-Qorti ma tifhimx kif l-unici erba' dokumenti li gew prezentati mill-appellanti setghu remotament jipprovdu lit-Tribunal l-informazzjoni mehtiega sabiex jistharreg l-ilment. Infatti kulma juri Dokument B¹⁸ prodott mis-socjeta' appellanti huwa s-somma ta' €5,395 kalkulata bhala taxxa ta' registrazzjoni fil-11 ta' Ottubru 2012 fuq vettura tal-istess ghamla li l-valur ta' registrazzjoni taghha gie ndikat bhala €18,099. Id-dokument C juri biss ricevuta li ggib id-data tal-ghada 12 t'Ottubru 2012 bil-hlas tat-taxxa ta' registrazzjoni marginalment inqas minn dak stmat fid-dokument B ghas-somma ta' €5394.81 fuq il-vettura mertu ta' dawn il-proceduri. Mela ma hemm ebda paragon xi jsir.

Di piu', iz-zewg dokumenti l-ohra esibiti mis-socjeta' appellanti Dok MG 1 u Dok MG 2 ukoll ma jitfghu ebda dawl konkret fuq l-ezercizzju mehtieg ghall-fini ta' korrettezza o meno tal-kalkolu tal-valur ta' registrazzjoni tal-vettura odjerna. Kif anke nnota t-Tribunal, ghalkemm Dok MG 1 jirreferi ghal vettura simili ghal dik odjerna, hemm avarija kemm fid-data ta' registrazzjoni ta' dik il-vettura li tirisali ghal diversi snin qabel – ergo anke l-valur fis-suq taghha kien divers – kif ukoll il-mili huma differenti. Id-dokument MG 2 imbaghad jirreferi ghal vettura ta' ghamla kompletament diversa, Jaguar Xf. Ghaldaqstant, ghalkemm tali dokumentazzjoni esibita tista' sservi biss bhala prova illi s-sistema ta' kalkolu tal-valur ta' registrazzjoni mhaddma mill-intimati mhijiex infallibbli u tista' taghti lok ghal zbalji kif irrizulta almenu f'dawn iz-zewg kazijiet imsemmija, ma jistax iwassal ghal xi konkluzjoni li fil-kaz tal-vettura tal-lum, il-kalkolu tal-valur tar-registrazzjoni kien ukoll zbaljat ahseb u ara kemm setghu juru b'xi mod li s-socjeta' appellanti hallset xi taxxa zejda fuq din l-istess vettura.

Fl-isfond ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet, l-argumenti kollha mressqa mis-socjeta' appellant fir-rikors tal-appell ma jistghu isibu ebda gheruq in vista tan-nuqqas ta' provi mressqa minnha stess.

Ghalkemm is-socjeta' appellanti targumenta li l-Awtorita' ntimata biss setghet tipproduci l-kalkoli tal-valutazzjoni mehtiega sabiex jigi konfermat jekk sarux zbalji jew le, eppure hija f'ebda hin ma harrket lir-rapprezentanti tal-intimati sabiex jipprovdu tali nformazzjoni nonostante li kienet indikathom bhala xhieda taghha fir-rikors promotur. Anke jekk l-intimati ghazlu li ma jressqu ebda xhieda, dan ma jwassalx ghal ammissjoni jew konferma tat-talbiet tal-appellanti ghax kif inghad, l-oneru tal-prova li l-valur ta' registrazzjoni fuq il-vettura ma kienx mahdum skont il-ligi huwa fuq l-appellanti u mhux fuq l-intimati.

Fid-dawl tas-suespost, kellu ragun it-Tribunal li jikkonkludi li *"fl-assenza kwazi totali ta' provi li jsostnu l-appell tas-socjeta' rikorrenti ma jistax jintlaqa' l-appell imressaq mill-istess socjeta'."* Ghall-istess ragunijiet, l-aggravju tas-socjeta' appellanti ma jistax jirnexxi.

¹⁸ Fol 4.

Ghaldaqstant il-Qorti tichad l-appell bl-ispejjez kontra s-socjeta' appellanti.

Anthony Ellul.